

Asia: VN/33230/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun asetuksen sekä perusopetusasetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun asetuksen sekä perusopetusasetuksen muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi äidinkielen ja kirjallisuuden sekä matematiikan vuosiviikkotuntimäärää kaikille yhteisen opetuksen osalta kolmella vuosiviikkotunnilla. Ehdotuksen mukaisesti lisäys tehtäisiin voimassaolevan tuntijaon nivelvaiheiden mukaisesti siten, että sijoitettaisiin kaksi vuosiviikkotuntia äidinkieleen ja kirjallisuuteen vuosiluokille 1-2 sekä yksi vuosiviikkotunti matematiikkaan vuosiluokille 3-6. Opetuksen järjestäjä kohdentaa tunnit paikallisesti tarkemmin vuosiluokittain.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK lausuu kunnioittaen seuraavaa:

EK kannattaa esitystä perusopetuksen tuntimäärän lisäämisestä kolmella (3) vuosiviikkotunnilla luokilla 1-6 laajentamatta opetussuunnitelmaa. Ehdotus kahden lisätunnin kohdentamisesta äidinkieleen ja yhden lisätunnin kohdentamisesta matematiikkaan on perusteltu.

EK on kantanut huolta kansainvälisissä ja kotimaisissa oppimistulosarvioinneissa erityisesti heikkojen osaajien määrän kasvusta ja ehdottanut perustaitojen osaamistakuuta eli sen varmistamista, että peruskoulun päättyessä jokaisella nuorella on hyvät perustaidot eli sujuva luku- ja kirjoitustaito sekä matematiikan perusosaaminen ja hyvät digitaidot. Osaamisen perusta luodaan koulutien alkuvaiheessa ja erityisesti sujuvan lukutaidon merkitys lapsen ja nuoren oppimisvalmiuksille on suuri. Siksi on erinomaista, että hallitus on päättänyt kohdistaa lisäresursseja perusopetuksen alaluokille.

Tuntilisäysten kohdentaminen eri vuosiluokille

Hallitusohjelman kirjaus siitä, että lisäykset jätetään toteutettavaksi paikallisin päätöksin on hyvä. Jos valmistelussa kuitenkin päädytään siihen, että tuntimäärien kohdentamista ohjataan valtakunnallisesti, matematiikan lisätunti voitaisiin kohdentaa Teknologiateollisuuden esittämällä tavalla alkuopetukseen vuosiluokalle 2. Vastaavasti äidinkielen lisätunnit voitaisiin kohdentaa vuosiluokille 3-6. Näin saataisiin lisää aikaa keskittymistä vaativan lukemisen harjoitteluun, erilaisten tekstien lukemiseen sekä sujuvan lukutaidon varmistamiseen. Luku- ja kirjoitustaidon merkitys korostuu kaikessa oppimisessa ja opiskelussa. Koululla on tärkeä rooli myös lasten lukuharrastuksen tukemisessa.

Muita huomioita

Esityksen pysyvät lisäkustannukset esitetään korvattavaksi osana kuntien peruspalveluiden valtiosuudesta annetun lain 5 §:n mukaista kuntien peruspalveluiden valtiosuutta, mutta taloudellisten vaikutusten arvioinnissa ei ole erikseen kuvattu yksityisten opetuksen järjestäjien asemaa. Mikäli kustannukset korvataan peruspalveluiden valtiosuuden osana, laajenevasta tehtävästä aiheutuvat kustannukset alkavat näkyä kotikuntakorvauksen laskentaperusteissa viiveellä. EK pitää tärkeänä, että kustannukset korvataan yksityisille opetuksen järjestäjille suoraan korottamalla kotikuntakorvauksen perusosaa vuodesta 2025 alkaen. Monet yksityiset opetuksen järjestäjät toimivat kuntatalouteen verraten varsin pienellä budjetilla. Tähän peilaten vuosiviikkotuntien lisäyksestä aiheutuvat kustannukset voidaan arvioida merkittäviksi. Uusien tehtävien hoitamisen edellytyksiä etupainotteisesti korvaukseen nähden heikentää oleellisesti myös yksityisten peruskoulujen ns. kotikuntakorvauksen porrastus, josta luopumista on tarpeen ryhtyä viipymättä valmistelemaan hallitusohjelman mukaisesti.

Mirja Hannula
Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Vihreä kasvu